

Inserati se sprejemajo in veljajo trisoptna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primeroma zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija na Florijanske ulice h. št. 19.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemar velja:

Za celo leto . . . 10 gl. -- kr.
za pol leta . . . 5 " -- "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Rožnih ulicah št. 25.

Izhaja po trikrat na teden ni sicer v torek, četrtek in soboto.

Boljša zarija.

Oni čas, ki so ga naši pesniki prerokovali, ko bodo

„Vremena Slovencev se zjasnila,
Jim mišji zvezde, kakor zdaj sijale“,
ta čas bliža se hitrim korakom.

„Na tleh leže nemčurstva stebri stari
In v tujem duhu vsiljene postave“,
tako na blizo so nam telegrafirali dunajski študenti v Ljubljano, ko so izvedeli sijajno zmago Slovencev na Kranjskem. Veselje po celi deželi je bilo nepopisljivo. Dežela je zopet v naših rokah, in skrbeli bomo, da je nemčurska zalega nikdar več v last ne dobi. Nič manj junaško in disciplinirano, ko Kranjci, šli so v boj slovenski Štajarci. Zmagali so sijajno v vseh treh kmečkih občinah. Da v mestih niso zmagali, to nas prav nič ne žalosti, ker to je bil še le prvi poskus, v prihodnje bomo tudi tam zmagovali; nasprotno nas veseli veliko število glasov, ki jih je naš kandidat dobil; ako bi bil Žnidaršič pri svoji kandidaturi ostal, morda bi bil zmagal. Štajarski Slovenci so se izkazali zavedne in domoljubne, nemčurska mōra tudi njih ne bo dolgo tlačila.

V vsem izgledno in hrabro, kakor vselej, obnašali so se tudi tržaški okoličani. Vkljuba silni lahonski agitaciji zmagal je vendar Naberger še bolj sijajno ko zadnjič. Na Goriškem se je pokazala grda nesloga, vendar ta okraj ni zgubljen, večina volilcev je vendar narodna, in odločen nemškutar tam nikdar ne bo voljen. Da „Edinost“ s svojim kandidatom Klodičem v Istri ni zmagala, to nas ne žalosti, ker tudi tukaj je bil se le prvi poskus, in lepo število glasov, ki jih je slovenski kandidat pri prvem

naskoku dobil, nam je porok, da bomo pri bodočih volitvah v Kopru zmagovali. Najžalostnejše je na Koroškem. Pa tudi ta kraj za nas še ni zgubljen. Einspieler je propadel le za 13 glasov. Mislimo, da volilni možje iz Črue, Kaple, Doberle vasi in okoli Pliberka so vsi narodno volili. Družba sv. Mohora ima na Koroškem čez 1000 udov, tedaj ljudje vendar še slovenski čitajo. Trebalo bi samo več agitatorjev, da bi ljudstvo podučevali, pa bo tudi Koroška po dolgem pritisku otrešla se tujega jerobstva, kakor mariborska okolica.

V celoti pa smo Slovenci velik korak naprej storili. Poprej smo imeli le šest poslancev: Hohenwart, Barbo, Pfeifer, Vošnjak, Herman, Naberger; zdaj jih imamo pa dvanajst; Naberger, Herman, Vošnjak, Gödel, Hohenwart, Klun, Pfeifer, Obreza, Barbo, Poklukar, Schneid, Margheri. Teh naših 12 aposteljno v naloge bo, oznanjevati lepšo bodočnost slovenskega naroda in poganjati se za pravice naše, kajti čas je današnji za to ugoden. Upamo, da mad temi dvanajsterimi aposteljni ne bo nobenega — judeža!

Notranji položaj je tak, da zamorejo naši poslanci mnogo doseči. Centralistična in federalistična stranka boste v prihodnjem državnem zboru skoraj enako močni; s sedajno liberalno stranko Taaffe neče in skoraj ne more vladati; ako se pa hoče naslanjati na našo federalistično stranko, moral bo tudi naše želje in potrebe v poštev jemati. Če o ustavoverci so že bolj mehki postali in so obetali ravnopravnost narodov vpeljati, ako bi jih naša stranka hotela podpirati; toliko bolj bo primorano Taaffejevo ministerstvo, ozirati se na opravičene naše želje. Mi zaupamo po sedajnih činih v pošte-

nost Taaffejevo, vendar v tem slučaju, ko bi se branil, smo zmožni, tudi proti njegovi volji, pridobiti za se večino, kajti ustavoverna stranka je razpršena, in mi se zamoremo zvezati samo z enim ali drugim kosom, pa imamo krmilo zbora v rokah.

Toda nenaravna bi bila zveza s „fortšritlarji“ ali pa levičnjaki, in mislimo, da do tega tudi ne bo prišlo. Velikoposestniki bodo najbrže glasovali za ravnopravnost narodov, saj njih pomirljivost kaže že kompromis, ki so ga naredili na Češkem. Če je pa vlada in velikoposestvo za nas, potem imamo v zboru veliko večino na naši strani, in nekdanji ustavoverci bodo z zobmi škripaje morali gledati, kako bo k časti prišlo, kar so oni toliko let strastno pobijali. Njih slabo gospodarstvo jim je vzelo vse simpatije med ljudstvom, in zato pri svojem kriku tudi ne bodo preveč milovalcev našli.

Stremayr padel.

V Lipnici, na meji slovenske zemlje, na grudi nekde slovenski, bila se je borba in priborila zmaga za nas, kajti propadel je Stremayr, zagrizeni sovražnik slovenskega jezika in ljuti germanizator; vrgli so ga, ne Slovenci, ampak njegovi lastni rojaki — glej maščujočo osodo, — tisti nemški rojaki, katerim na ljubo je toliko divjal zoper slovensko narodnost!

Po tej nezaupnici mora Stremayr odstopiti. Oddahnili si bomo Slovenci, oddahnili si bodo naši narodni učitelji, ktere je s toliko ljutostjo strahoval in rabiti hotel za namene germanizacije. On je odpravil slovenske paralelke, on je odpravil gimnazijo v Kranji, on

Ljubljanske slike.

Gospodična (*papilio vel dominula*).
(Dalje.)

Vsak pametno misleč človek s človeškimi čutili bo spredel in kolikor toliko za opravičeno spoznal, da „stara gospodična“ ne more biti prijazna ne ženskemu ne možkemu, ne mlademu ne staremu svetu; zato se njena ljubezen od nje nevrednega človeka prenese na žival, od ktere se je nadejati vsaj hvaležnosti, ktere pri človeštvu ni. Napravi si toraj maček in psičkov, a takih, katerih tudi svet ne mara; morajo biti nespodobno grdi ali pa ostudno majhni, zraven tega pa hudobni, da se zaletavajo ljudem pod noge in strašijo otroke. Naj jih, saj bo iz otrok kmalu tudi tisti hudobni svet, ki je njemu toliko krivice storil. Njeno načelo je zdaj maščevanje in maščuje se celo nad ljudmi, ki jej svoje žive dni niso storili nič zalega. O tem obširneje na drugem mestu.

Nektera se pa vrže na denar, ker drugje ljubezni ni našla, ker jej svet ne privoščil veselja, naredi si ga vkljub svetu sama z mrtvo stvarjo. Taka postane „usmiljena sestra“, dajč

denar na 60 do 120 odstotkov in če revež, ki se je v njene mreže zapletel, ne more več plačati kapitala in obresti, ga odere do kože, posadi ga z rodovino na cesto, v blato, na mrz ali v sneg, usmiljenje je pri Bogu, pri nji ga ni. Lice jej je kamenitno resnobno, le takrat se čeljusti odpro za kak smehlejš, kedar njene koščene roke štejejo bankovce in računijo dobiček. O taki potem svet pravi, da ne umre, ampak se le posuši. Vendar po njeni smrti ne ostane za njo nič, ko njen denar, ki pa tudi nikomur ne prinese sreče, ker se ga drži preveč kletve in solz.

Od drugih starih žensk se razloči stara gospodična tudi še po svoji nošnji, ker še zmiraj rada kaj pisanega ná-se pripne; tudi hoje je bolj gibčae in poskočne, starost skrivaj dokler najdalje more, z vso umetnostjo oblačenja, s tujimi zobmi, barvanimi lasmi in obrvmi in gladko kožo, kar jo vsak dan veliko dela stane, itd.

Ženski volk (*femina rapax*.)

Nahaja se po vseh stanovih in se nabira iz omoženih, ki nimajo otrok ali so jih ra ka-

koršni koli način zgubile, iz vdov, po ktere ne mara več seči možka roka, tudi iz obojih teh, če imajo za možitev godne hčere, ki pa že dolgo čakajo zastoj snubačev, in iz neomženih ravno prej popisane sorte; zato je že take starosti, da je ne veseli več to, kar mlajši vživajo. Ime jej pristuje od njene navade: živeti ob časti, dobrem imenu in poštenju drugih ljudi, kateri pred njenim jezikom niso varni nikjer in ne ponoči ne podnevi. Zalezuje oba spola enako marljivo, tudi pri tem ne gleda zeló na starost, vendar so ji srečni ženini in neveste in pa srečni mladi zakonski najljubši griželj. Krempļji, s kterimi grabi in lovi svoj plen, so jej oči in ušesa. Braniti in varovati se je tem težje, ker tako oropani vedel še ne ve, da mu je čast in poštenje in s tem sreča vzeta, ko je že davno v zobeh vsega mesta, in kedar zvé, je že prepozno, če bi prav zvedel za volka, ki mu je tako brez njegove vednosti vse to vzela, kar se pa navadno tudi ne zgodi.

Zbirališča svoja ima ta zeló nevarna in škodljiva žival pozimi in ob gradem vremenu domá v brlogu te ali one, kjer si jezik maže

je v varstvo vzal in spodbujal Pirkerje in Zime, ki so na nezaslišan in ostuden način preganjali naš narod s pomočjo udanega jim učiteljstva in v svoji „schulzeitung“ prekosili celó ljubljanski „Tagblatt“ gledé sovraštva do slovenskega jezika.

Padec Stremayrov osupnil bo te mame-luke, kakor strela z jasnega, in spoznali bodo, da je večna pravica bolj mogočna, kakor še tako zvit in gladak minister.

Kako gnjila in nepriljubljena je liberalna in ponemčevalna ideja, ki jo je zastopalo sedajno ministerstvo, to se vidi iz sedajnih volitev, ker so ministri vse zaupanje zgubili, ter zapored propadajo pri volitvah, Chlumecky na Moravskem, Glaser na Dunaji, Horst v gornji Avstriji, Stremayr v Lipnici!

Vsaka reč le en čas trpi, in tako se drobi tudi krivična vlada naših centralistov, ki so mislili, da je dosti, ako je le Dunaj zadovoljen, drugi narodi in druge dežele naj pa poginejo za večó čast Germanije!

Sramoten fiaško je naredila ona politika, ki so jo judovsko-liberalni listi in tudi naš ljubljanski „Tagblatt“ od dne do dne proslavljali kot največó srečo avstrijskih narodov. Mogočni ministri, ki so mislili, da si smejo z narodi igrati, padli so tako globoko, da v celi državi ne najdejo kota, kjer bi se mogli za poslance vriniti. Kaj bi se reklo, ko bi naših voditeljev kateri, na pr. dr. Bleiweis v svojem okraji propadel? Rekli bi po pravici, da je narodna stranka prišla ob vse zaupanje. Kaj se more reči še le o vladi, ki ima tako malo zaupanja, da za svoje ministre ne more dobiti nobenega poslaniškega sedeža? Znamenja so dobra za nas! Korakajmo naprej po poti do svobode in slave, čas nam je ugoden!

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 9. julija.

Najvažnejša v notrajni politiki in kaj vesela je novica, da so Čehi v velikem posestvu na **Moravskem** popolnoma zmagali. Med grajščaki na Moravskem ste namreč tudi dve stranki, jedna nemško-liberalna, druga slovensko-federalistična. Dozdaj je zmagovala pri volitvah liberalna stranka. Letos, ko se je že na Češkem kompromis naredil, ponudili so tudi

moravski federalisti nemškim grajščakom kompromis in predlagali, da naj nemški grajščaki imenujejo pet svojih, slovanski pa bodo s štiri mi poslanci zadovoljni. Nemci pa, ošabni in svoje zmage gotovi, odbili so vsak kompromis in zapisali na svoje listke vseh devet imen nemško-liberalnih. Na to so tudi Slovani nemška imena zbrisali in zapisali samo slovanska. Prišlo je do volitve, ki jo je vodil stari Schmerling, kateri je nalašč zato v Brno prišel. Ko je bilo škrutiniranje končano, in so Slovani že žalostni odhajali, svesti si propada in neveseli, da se sprava ni dala doseči, — kaj se zgodi — prečitajo se imena izvoljenih, in bili so sami Slovani! Slovansko-federalistična stranka je prodrla z vsemi svojimi kandidati, Nemcev nijeden ni bil voljen, propadli so zagrizeni centralisti Eichhoff, Hopfen, Kübeck, Pillersdorf itd., voljeni pa so bili grof Belkredi, grof Berchtold, grof Dubsky, grof Stockau, grof Vetter, grof Fürstenberg, grof Salm, baron Lavdon, grof Gudenu. Imeli so pred nemškimi kandidati 9 glasov večine. Kako je bilo to mogoče, bomo še le izvedeli, morda so nekteri k spravedljivi stranki prestopili, ali pa so nemški grajščaki, zmage gotovi, premalo delali, da niso vsih svojih na volišče prignali. S to zmago je odločena večina prihodnjega državnega zbora, pridobljena je za nas. Med tistimi, ki so pri tej volitvi propadli, bil je tudi minister Chlumetzky. Tako ministri letos povsod propadajo.

V **Gorci** je bil voljen v velikem posestvu dr. Pajer, protikandidat „irredentar“ Vicentini je ostal v manjšini.

V **Dalmaciji** je v kmečkih občinah voljenih pet Slovanov: Pavlinovič, Monti, Pučić, Bulat in Vojnović. Samo Klaič je propadel v šestem okraju proti lahonu Ivaniču.

Da **Čehi** pridejo v državni zbor, je skoraj gotovo. Položaj je zdaj ves drugačen, zdaj se dá kaj doseči, če zdaj ne, potem nikdar več. Nekdajna toliko zasramovana opozicija gleda z veselim očesom v prihodnost, ustavki pa so poparjeni in obupani, če jim zopet od zunaj kaka pomoč ne dojde, v Avstriji so se popolnem diskreditirali.

Vnanje države.

Bulgarski knez je bil sijajno sprejet pri svojem dohođu na bolgarsko zemljo.

s kavo, da ne otrpne pri obilem trudu, poleti in o lepem vremenu pa „pod Turnom“, v „švicarski hiši“, pod Rožnikom ali pa kje drugje blizo Ljubljane, kjer je več ljudi videti. Posamezno pride tudi na kak drug kraj priskrbet se s tvarino zá se in za druge. Sploh posnema pajka, ki nastavlja mreže tam, kjer največ muh poseda in memo leta. Tako posamezno nabrano tvarino pripravi za prežvekanje, ker je že tako vstvarjena, da sama ne mara obdržati tega, kar je vjela, ampak dá naprej, da se potem na vse mogoče strani dalje sprede in včasih res postane iz komarja konj.

V družbi se podá na prežo z Ljubljane že brž popoldne, da bi kaj ne zamudila. Na prežišči sede na najočitnejši kraj, da njenim vedno premakajočim očem ne uide ne živa duša memo. V roki ima navadno na pol začeto nogovico in iglice jej drkajo s silno naglostjo skoz suhe ali pa prav tolste prste. Ali še hitreje jej drdra strupeni jezik po ustih, ki, čeravno so le polna škrbin, so vendar strašnejša od žrela krokodiljevega ali tigrovega. Koliko poštenosti, koliko sreče je že taka pošast požrla, a sebi ne v najmanjšo korist!

Največe veselje njeno je, če se ji je posrečilo razdreti kako možitev ali zakonsko srečo. To je potem žvrgolenje in hihitanje v „izbrani“ družbi, sam peklenščak jo zavida za njeno slavo!

„O čem pa drugače živi, kajti z obiranjem ljudi in opravljanjem se ne služi vsakdanji kruh?“ — tako bo morda kdo prašal. Res, prijatelj, s tem se ne služi, večina te sorte ga tudi ne zna služiti, ga nikoli služila ni. Če je omožena, čemu bi bil mož? On naj služi in če več ne služi, je že dosti zaslužil ali pa brez dela vleče penzijo iz cesarske kase. Skoro isto je, če je vdova, le „stara gospodična“ mora imeti kak drug vir, da more biti sposoben ud te lepe družbe.

Tu smo v mislih imeli le ženskega volka gosposkega stanu, pa se v Ljubljani nahaja tak volk še po vseh drugih nižih stanovih. Pa ta je po svojih navadah zeló podoben prvemu, le da je sestavljen iz nižih stanov, pa prav po prejšnji sistemi, le da ne hodi v svili in gosposkih cunjah na lov, ampak v priprosti, večkrat celó umazani in raztrgani obleki in da svojih zbirališč in pasti nima tam, kjer oni, ampak

V Karlovem v **Rumelji** so Bolgari padli nad jude, ki so bili tje nazaj prišli, prej od Bolgarov pregnani. Po nemško-judovskih listih je seveda velik krik. Ni pa težko vganiti, od kod pride toliko sovraštva do judov. Oni so povsod pijavke, ki derejo in goljufajo ljudstvo, ob enem pa so služili Turkom za ovaduhe proti Bolgarom, ker jud se oklene povsodi gospodujoče stranke.

Na **Laškem** imajo zopet ministersko krizo. Tam se ministri kaj naglo obrabijo; nič ni prave stalnosti v mladem kraljestvu, oni konservativni živelj, ki je potreben povsodi, da državni sistemi nekaj stalnosti daje, zdržuje se v Italiji političnega sodelovanja, in tako se radikalci prekucujejo in spodbijajo, da imajo vsakega pol leta drugo večino v zboru in drugo vlado.

Izvirni dopisi.

Iz Celja, 7. julija. (Po volitvah.) Ko smo zvedeli slavno zmago naših kranjskih bratov, ki so šli med Slovenci prvi v ogenj in zmagali povsod tako, da smo glede na nemškutarske baharije po raznih nemških listih, tudi v ljubeznjivi naši „Grazer Tagespošti“, kar strmeli, je šin'la tudi v naše volilice želja do enake slave in — pridobili so si je, čeravno ne take, kakor vrli Kranjci. Tudi mi smo si pridobili en sedež v najnevarnejem okraju, v nekdanji domeni Seidla in Brandstätterja. Teško je šlo res, a šlo je, vrgli smo nasprotnega kandidata in odslej — nadjamo se — bo mariborski okraj vedno naš. Zoper Goedlna je bilo skonca pač nekaj upora, ker so nekteri hoteli imeti prav odločnega narodnjaka, ali kmalu so se udali tudi ti — sprevidivši, da bi to naši zmagi le hudo napoti bilo. Baron Goedl bo stal zmiraj s Slovenci in konservativno stranko.

Po taki moški zmagi po vseh kmetijskih občinah smo se jeli enako marljivo pripravljati za volitve po mestih in trgih s Celjem združenih. Škoda, da se je gospod Žaidaršič odpovedal kandidaturi, mi smo prepričani, da bi bili zmagali ž njim tudi v tej mestni skupini. Za njim nam je bilo težko dobiti pravega kandidata, saj Vam je znano, koliko tujstva in renegatstva je nakupičenega po naših mestih, posebno pa v Celji. Ali je bil baron Berks za nas srečen kandidat, tega ne

povsod, kjer se dve ali njih več snidejo, toraj na ulicah, pred cerkvijo, na trgu, pred štacuno itd. Plena (ropa) ne išče samo po svojih nižih krogih, ampak hodi na lov še rajše v više kroge, v čemer jej dobro služi poznanje ljudi, kraja in družin. Včasih je še dobra in prav všečna, celó nalašč najeta in plačana prinaševalka višim svoje vrste, ki potem resnice tega, kar jim je sporočila, ne dajo še le policijsko preiskavati, ampak vse vzamejo za dobro, pošteno blago. Posebno dobro služijo pri zalezovanji zaljubljenih obojnega spola; zalezovani ali zalezovana sta še vsa zamišljena v svojo srečo, za katero ne ve živa duša, a že sta vjeta v mrežo in šiba zá-nju že spletena. Je li potem to, kar se zvé, resnica ali laž, se ne preiskuje, marveč kar na besedo verjame in to tem rajše, čim strašneje se sliši, čim hudobneje se dá razplesti in popačiti ter prrediti tako, da je prav masten grižljaj za druge iste vrste.

Akoravno ženski volk obojne te vrste najraje preži na srečne zakonske, srečne in nesrečne zaljubljene in nezaljubljene ženine in neveste, v stran vhaajajoče omožene in oženjene,

maram razsojevati. Vendar so se druga mesta in trgi dobro držali, če bi bilo Celje dalo le nekoliko več odstotkov narodnih volilcev, bi bila zmaga naša.

Ali Celje, to preljubezljivo Celje, ta pomemčeni otok v sredi slovenske zemlje, slovenskega ljudstva! Koliko Savine bo še steklo v Savo, predno boš ti prišlo do prave narodne zavesti! Naj Vam povem, kako se je tukaj pred volitvami godilo.

Pred malo leti je bilo in hotelo biti celjsko mesto izključljivo nemško, o „bindišarjih“ in „Kranjcih“ ni hotel nihče nič slišati, slovenski jezik je bil zaničevan, nespodoben za gosposkega človeka. Da bi ta značaj še bolj vtrdili, so pomemčevalci tu spravljali shode in vabili tudi vaše kranjske renegate sèm. Res je nekaj po njih raztresenega semena padlo na rodovitna tla, poguvalo in rodilo nepriden sad. Ob enem so pa tudi narodnjaki jeli gibati se in tako paralizirali rast tujega semena. Zato se je pred volitvami pričelo silno živahno gibanje, mi smo pač malo upali od večine Celjanov, a vendar smo se — v zvezi z drugimi odločno ali vsaj po večini narodnimi mesti in zanašaje se na njih izdatno pomoč — nadjali zmage posebno, ker smo se zanašali, da naši c. k. uradniki ne bodo gluhi za Taaffejeve besede o popolni nepristranosti vlade. Celje ima blizu 100 raznih uradnikov, če jih le nekaj voli z nami, drugi pa volijo ali ne, t. j. če se sploh dá jim prosta roka, moramo mi zmagati, akoravno je večina Celjanov nemčurska. To so tudi naši nasprotniki vedeli in agitirali z vsemi pripomočki, poštenimi in nepoštenimi, in — kar je največi škandal — celo naš opat A. Vrečko (ki se pa piše „Wretschko“ — po perji se tič spozna) je vstopil se v vrsto Foreggerjevih agitatorjev in to celo javno v tukajšnji „Cilier Ztg.“ — lističu ljubljanskemu „Tagblattu“ podobnem. Kratko pred volitvijo je namreč dal v njem natisniti s svojim imenom podpisano „Poslanico“, v kateri svari očitno volilce, naj ne volijo barona Berksa — „brezverca“. Ta poslanica je bila tako razžaljiva, da je baron Berks 3. t. m. pri okrožni sodnji vložil tožbo zoper opata. Ob enem je ta čudni patron nategnil ves svoj upliv pri duhovščini zoper našega kandidata, in ne brez uspeha. kajti — — pa o tem rajši molčim. Sploh pa je opat A. „Wretschko“ že večkrat pokazal, da je očitni nasprotnik naroda svojega, zato

se vendar ne brani tudi kacega družega grižljeja, če tako mastnega ni. O taki suši pride premoženje, pridnost, zmožnost, starost tega in onega na vrsto, sodijo se ženske in moški enako ostro, le dobrih lastnosti ni pri nobenem in nobeni, in če se ktera upa s kako pohvalo tega ali one na dan, brž je takó, kakor če vržeš kamen med vrabce v prosu. V nobenem obziru ne sme nobeden ne poštene dlačice na sebi imeti, oglodan in izsrkan mora biti, da ga ni družega ko meh, ko ga ta sesalka iz svojih krempljev spusti. Tudi v zgodovini skoro vseh rodovin je izvedena in njen bistroum dobro vé, kdaj je treba kaj starega, davno že pozabljenega pogreti in privleči na dan, da počni in kaj raznese. Kar sama ne pomni, je zvedela od drugih, kajti družba teh „lepih duš“ je nekako „zgodovinsko društvo“, novi udje se po ustmeni kroniki lahko podučijo o preteklosti in sedanosti vseh količkaj vrednih prebivalcev mesta, o rodovinah zvé lahko še več nego je v krstnih bukvah zapisano, in tako je po pravilih te družbe vedno skrbljivo vzlasti za naglo raznašanje škandaloznih dogodov in ohranjenje te kronike. Število se utegne skr-

se res čudim, kako da so mu narodnjaki pri teh volitvah še toliko zaupali, da so ga spuščali k svojim zborom. Takemu ni nič upati in morda bi bilo bolje, če mu bi bili vrata pred nosom zaprli.

Dan volitve je bil silno buren, Foreggerjevci so bili zlekli vse, kar so mogli, na volišče, vzlasti ko so zvedeli, da je Berks po vseh drugih mestih zmagal z velikansko večino. Tu se je pokazalo strašno strahovanje naših volilcev, brez kterega bi bili mi lahko spravili skup še več ko tistih 45 glasov, kar jih je manjkalo Berksu do zmage. Kar nas je pa najbolj osupnilo, je bilo to, da so tudi vsi uradniki glasovali za Foreggerja. A ne le glasovali, tudi agitirali sozá-nj, jaz bi lahko postregel z imeni, pa ne maram biti denuncijant. Taaffejeve besede so bile tu bob ob steno.

Tako je prišlo, da je celjsko tujstvo in renegatstvo podrló vsa druga mesta. A ne bodimo prežalostni zavoljo tega, ne obupajmo, marveč bodimo le še pogumnejši. Le 45 glasov nam je manjkalo zdaj že do zmage, to je jako veselo znamenje in gotovo poročstvo, da drugi pot v tej skupini zmagamo mi. Narod slovenski okoli Celja naj si pa dobro zapomni svoje nasprotnike in naj se jih skrbno ogiblje. Nasledki tega se bodo kmalu pokazali in ti bodo dobri za narodno stvar.

Iz Trsta, 7. julija. Tržaški državni poslanci so: Dr. Wittmann, dr. Rabl, Teuschl in Nabergoj. Če prav Teuschl ni še izvoljen, vendar je njegova volitev v trgovinski zbornici gotova in ga toraj smemo šteti med poslance. Kakor že navedena imena kažejo, ni med njimi nobenega Italijana ni po rodu ni po mišljenji ali po politični barvi. Boj je bil hud v vseh volilnih razredih; v mestu je zmagala ustavoverska, v okolici pa narodna stranka; „progresovci“ so bili povsod potlačeni. Nas najbolj veseli zmaga narodnega kandidata Iv. Nabergoja v tretji volilni skupini. Prevideli smo sicer, da bo zmaga naša, ker so v tej skupini okoličani v veliki večini nasproti meščanskim volilcem (2248 proti 1290), toda nismo mislili, da bo zmaga tako sijajna. Večina tistih meščanov, ki volijo z nami v tej skupini, pošilja v mestni zbor najhujše lahe in tudi med okoliškimi volilci je mnogo lahov in nekaj odpadnikov, med kterimi se odlikuje posebno neka vas, ki je sicer najbolj oddaljena od mesta, pa skoro vsa vdana lahom in na-

čiti ali tudi povišati, sem ter tje celo kaka zamera izključ: to in ono, ali popolnoma zamrla ženski volk ne bo nikdar, za to skrbi že ljubljanski svet sam.

Pri vsem tem je nektera vsaj na videz zelo pobožna, hodi moliti in k spovedi, kar jej je pa tudi res treba, čeravno brez vse koristi, ker o poboljšanju ni prej govorenja, da jej zapre usta — smrt. Pa še ta nič kaj ne mara zá-njo, menda pride pó-njo le, kedar nima nič družega opraviti in se dolgočasi. V grobu na nji menda strohni vse drugo prej ko jezik, čemur se ni čuditi, ker mora res železen biti. Tudi oči in ušesa, ki so mu lovile plen, se morajo dolgo obdržati in če bo sodni dan vstala z vsemi trojimi, kakor jih je imela na zemlji, jej bodo še peklena vrata zaprli. Morda se to že zdaj godi, morda je od tod pravljica o „copernicah“, ki po zraku letajo in točo delajo, ker ne morejo ne v nebesa, ne na zemljo, pa tudi v pekel ne; toraj morajo letati po prostoru med vsemi tremi. Če se sploh kako žensko bitje sposobno za „copernico“, je je gotovo to v prvi vrsti.

(Dalje prih.)

sprotna narodu svojemu v veliko svojo sramoto. Vendar so Lahi menda sami čutili, da za-nje ne bo nič, in zato se s kandidatom niso precej upali na dan; govorilo se je, da bo kandidoval ta in uni, med temi tudi bivši tržaški župan dr. d'Angeli, nazadnje pa je kandidoval le bivši garibaldinec, mestni svetovalec Leopold Mauroner. Agitacija je bila živahna na obeh stranéh, od slovenske strani popolnem poštena, vlada nas ni pri tem ni podpirala ni ovirala in zmagali smo sijajno!

Nabrgoj je dobil 1572 glasov, Leop. Mauroner pa le 514 glasov; zmagali smo toraj še sijajnejše nego pred šestimi leti; nad 1000 glasov večine! S tem je dokazano, da ta volilna skupina bo naša za vselej. Pred šestimi leti so se bili združili lahi obeh strank zoper nas in so volili zmernega laha bar. Morpurgota, pa se propali; letos so si upali le rudečkarji postaviti svojega kandidata, med tem ko se je konservativno-vladna stranka pasivno držala; v prihodnje pa upamo, da se ne bo držnila nobena stranka več postavljati nam nasprotnih kandidatov, k večemu če bo kdo kandidoval še na svojo roko. Kar se tiče drugih tržaških poslancev, mislimo, da smo ostali pri starem, le na mestu vladnega dr. Sandrinellija bo drugo skupino zastopal ustavoverni odvetnik dr. Rabelj, slovenski renegat; lah dr. Milanč bi nam bil ljubši, ker je federalist, pa je propal, kakor tudi dr. Pitteri v prvi skupini proti dr. Wittmannu. Sicer pa bo dr. Wittmann ko c. k. uradnik moral se ravnati po vladi in zato upamo, da nam ne bo nasproten. Na Primorskem so se toraj najhujše blamirali tržaški lahi in — goriški Slovenci. Čast Hrvatov so rešili vzhodni Istrani izbravši si dr. Vitezica, čast Slovencev pa so oteli tržaški okoličani izvolivši Iv. Nabrgoja za svojega poslanca. Ta dva sta edina prava neodvisna Slovana, ki ju pošlje primorska dežela v državni zbor.

Z Gorice, 7. julija. Ne zameri mi, dragi „Slovenec“, da sem bil zadnje tedne pred volitvijo zelo nevoljen ná-te, ker si tako trdovratno metal v svoj koš vse dopise iz naših krajev, ki so se potezali za tega ali onega kandidata. Tudi drugi so se jezili nad teboj, ker nisi hotel reči ne „bev“ ne „mev“, ampak edino le priporočal nam slogo — žalibog zastonj! Zdej te jaz v imenu vseh somišljencev prosim odpuščajna, ker spoznali smo, da je bilo tvoje obnašanje v tej zadevi popolnoma taktno in modro.

O izidu volitve ne bom tožil, morda utegne za nas biti še srečen; obžalujem pa pač tu osebno strankarstvo in razpor, ker tu ni šlo za načelo, ampak edino le za osebe kandidatov. Tu Povše — tam Tonkli po vrhu pa še Winkler — kako se bo priprosti volilec odločil za tega ali onega! Zamera je gotova, jaz sem slišal volilca reči: „jaz bi volil najraje vse tri, ker pa to ne gre, ne bom volil nobenega!“ Veliko je bilo tudi takih, ki so — obdelovani s Povšetom od ene, a s Tonkljem od druge strani — rekli: „zdej pa lih nalašč ne volim nobenega teh dveh, ampak Winklerja.“ Ko je bila homatija že tako velika, da že nismo prav vedeli kam, se je od neke strani nasvetovalo, naj bi pustili vse tri kandidate ter izvolili si družega, čisto novega; pa ta nasvet ni prodrl, volilci so bili že preveč zagrizeni v tega ali onega kandidata, in tako je bilo do dneva volitve. Se ve, ko bi bil eden od obojih kandidatov, dr. Tonkli ali pa g. Povše javno odstopil ter svojim volilcem priporočil svojega sokandidata, bi Winkler ne bil zmagal. Ali kaj hočete osebni trmi! „Duobus litigantibus

tertius gaudet* — če se dva trgata za kravo, jo tretji lahko molze. Zato bodimo pri vsem tem še veseli, da se nam ni taka zgodila, kakor o zadnjih volitvah za državni zbor Kranjcem, ko so se „mladi“ in „stari“ Slovenci trgali za mandat, vzel ga jim je pa — nemškutar, zagrizen nasprotnik obojim.

Kar mora vsak goriški domoljub zelo obžalovati, je nasledek teh volitev v drugem obziru: razpor med „Povšetovci“ in „Tonklijevci“ se ni polegel, ampak iz prej podkurjene grmade je švignil zdaj plamen. Politično nasprotstvo se spreminja v osebno sovraštvo, znamenja tega se že kažejo. Naš list „Soča“, kterega smo se bili že navadili, je nehal izhajati, ker ga dosedanjih vrednikov nobeden ne mara več izdajati, in bati se je celo, da se društvo „Sloga“ ne razdré — iz golih osebnih mrženj; ena stranka sama zá-se ne more obogajega vzdrževati, druga zavoljo prve noče pristopiti in tako vsled osebnih mrženj trpi vsa naša reč in lahoni se nam v svojih tukajšnjih listih prav posmehujejo.

Ker smo tako prišli ob svoj list, smo sklenili tem trdnješe se poprijeti vlega „Slovenca“, od kterega se nadjamo, da bo tudi poročila iz naše zdaj tako zapuščene krajine sprejemal.*)

Domače novice.

V Ljubljani, 10. julija.

(V Ljubljanskih šolskih krogih), to je namreč tistih, ki goré za nemčevanje naših ljudskih in srednjih šol, je propad Stremayra na Štajarskem napravil hud strah. Znano je, da je več med njimi jih pod njegovim ministerstvom doseglo više službe in plače, v prvi vrsti „deželni šolski“ nadzornik Pirkar. Ta vé, da če se bo pričelo z odstranjenjem nepotrebnih uradnikov, bo odskočil najprvi on, za njim pa marsikteri drugi, ki je po njegovi protekciji kvišku zlezal. Mož tacega prevratu ni pričakoval, ker je še zadnji hip agitiral pri svojih učiteljih za Dežmana proti vit. Schneidu, zato ga peče vest, ker so tudi Stremayrovi dnevi šteti in kar pride potem, tega se boji Pirkar in vsa njegova šolska svojat. Morda bo zopet postal Slovenec in oglasil se za kako šolsko nadzorništvo v — Bosni. Pri takih veternejakih je vse mogoče.

(Iz seje deželnega odbora 6. junija.) Dopis c. k. predsedstva, da je Njih Veličanstvo izreklo svoje priznanje deželnemu odboru za njegovo prizadevanje v pomoč družinam ob času mobilizacije k vojaški službi poklicanih rezervistov in v podporo bolnih in ranjenih vojakov, je bil na znanje vzet. — Sklenilo se je, poslati vsem županstvom okrožnico v poduk o izvrševanju deželne postave zaradi plemenskih bikov. — Vsled nehanja najdenišnice v Trstu 1. julija t. l. se je tržaškemu magistratu pisalo, da se revnim nezakonskim materam iz Kranjskega, ktere v tržaški porodnišnici porodé, pri izstopu z otrokom vred iz porodnišnice daje po 5 do 15 gid. podpore iz deželnega zaklada. — Na podlagi poročil dotičnih županstev o davkovskih eksekutorjih se je deželni odbor obrnil na deželno vlado zaradi tega, da bi se plačevanje davkov kolikor mogoče olajšalo in eksekucijski stroški znižali. — Načrt statutov za dekliško sirotišnico na spodnjih Poljanah, kteremu je deželna vlada večinoma pritrčila, poslal se je vodstvu sirotišnice nazaj z dostavkom, naj neko malo pre-

*) Mi smo z veseljem pripravljene kakor do zdaj vstrezati vsem željam, in prosimo obilne duševne in materialne podpore. Vredn.

membo naredi in potem štatute v konečno pritrjenje predloži. — Na dopis c. k. deželne vlade o ustanovitvi še 2 c. k. okrajnih živinskih zdravnikov za Kranjsko, je deželni odbor sklenil, izreči zahvalo za to pridobitev in pritrčiti mnenju c. k. deželne vlade, da se odločijo Novomesto, Kočevje in Postojna za uradne sedeže teh zdravnikov; glede zistemizacije še enega živinskega zdravnika na Gorenjsko na deželne stroške se pa deželni vladi odgovori, da o tem more le deželni zbor odločiti. „Nov.“

(Iz seje družbe kmetijske 6. dne julija) je došlo „Nov.“ sledeče poročilo: Po želji sl. deželnega odbora se s toplim priporočilom potrebnega sodelovanja pošlje vsem družbinam podružnicam okrožnica, v kateri deželni odbor županstva naše dežele kliče na delo, da se, kolikor mogoče, hitro in dobro izvrši deželno silno potrebna postava o plemenskih junchih, ki naj si jih omislijo vse občine naše dežele; — nasvetom podružnice postojnske o letošnji razstavi in premiranji govedine v Postojni se večinoma pritrči in 6. dan oktobra za to razstavo odloči, ako ne bi podružnica kakega tehtnega ugovora zoper ta dan imela; — županstvu v Trnovem poleg Bistrice se podaljša naprošeni obrok za napravo vodnjaka z do stavkom, da to je vsekako zadaj podaljšek; — učitelj Franc Cerar v Blagovici se naprosi, naj začasno sprejme namesto umrlega gosp. Gozzani-a predstojništvo podpeške podružnice in učini vse kar treba, da podružnica po družbinih pravilih si izvoli predstojnika; — podružnicam vinorejskih naših krajev se razpošljejo programi in oglasnice za vinsko razstavo, ki ima letos v jeseni biti na Dunaji; — načrt odbornika gosp. Vičeljna o novem razpisu državnih premij za marljivo nasadbo gozdnega drevja in napravo živih plotov se odobri; — vodstvu ljudskih šol na Premu, v Velesovem, v Št. Jurji pri Kranji in v Šmarji in pa gosp. župniku na Selih pri Šumberku se za darila šolski mladini, ki je posebno marljivo lovila škodljive metulje in hrošče, dovoli po 10 gid.

Razne reči.

— Iz Ribnice se nam piše: 3. t. m. zjutraj ob 9. je v našim trgu pogorela Ažmanova hiša, s kaščo in hlevom vred. Strašna nevarnost je bila za Ribnico; za Bobekovo hišo se je bil že vnel Bosbirto v slamo pokriti hlev, pa so ga vendar pogasili. Ribničani so se vrlo obnašali, sicer bi bil pogorel celi trg. Na gori fare Sodraške pa je tudi nedavno pogorelo 10 hiš.

— Naglost železniških vlakov. Železniški vlaki ne dirjajo povsod enako hitro. Na Angleškem pretekajo na nekterih krajih po 80 kilometrov v eni uri, v Belgiji po 67 km., na Francoskem po 60 k., v Avstriji in Italiji od 40 do 50 k., v Rusiji po 40, v Švici po 25, 34, 38 k. Naglost se ravna po zemljišču, po trdnosti zidanja, pa tudi po samovolji vodstev železnic.

— Perziški šah, ki je vredil svojo vojsko po avstrijskem izgledu, in je v Perzijo seboj vzel več avstrijskih častnikov, hoče se sedaj preskrbeti tudi z avstrijskimi vojnimi zdravniki, in se jih je bojda že več vojaških zdravnikov oglasilo, da bodo tje šli.

— Mestni zastop sarajevski je imenoval fzm. Würtemberg, generala Jovanoviča in uradnika Rotky-a ter Badovinca za častne meščane.

— Knez Ilija Lozič je dobil zaslužni križec za lojalno podpiranje avstrijske vlade.

— V Bosni zapade kazni, kdor brez dovoljenja orožje nosi. Sklenilo se je, da se imajo te globe porabiti za podporo revnim Bošnjakom, ki so vsled vojske ob vse prišli.

— Zabavnika „Alte und Neue Welt“ je prišel na svetlo že 16. snopič, ki obsega: Die Schwerbeladenen. Von Alexander Kaufmann. Das Lied der Mutter. Novelle von Walter Vogel. Spazierritte durch Cypern. Von C. Cin. Diätetische Briefe. Von Dr. J. A. Schilling. Der Racheengel. Erzählung aus dem pommer'schen Hinterlande. Von Friedrich Rudolph. Klang und Licht. Von G. Frh. von Dyherrn. Katholische Zeitgenossen. Cardinal Dr. Joseph Hergenröther. Das deutsche Kirchenlied. Literarhistorische Studie von Dr. Franz Muth. Alligator-Geschichten. Von Dr. J. H. Stackemann. Holdchen. Frei nach dem Portugiesischen des Pedro Ivo erzählt von Marie Schultze. Allerlei: Ein Salomo der Neuen Welt. — Auflösung des Rösselsprung-Räthsel, der Charade und des Rebus in Nr. 37. — Vertrauliche Correspondenz. — Johannes von Nepomuk. — Die Sonnenblumen zum Feberschutz. — Festgeschenke der Stadt Wien. — Vertrauliche Correspondenz. — Preis-Rösselsprung-Räthsel. — Auflösung des Preis-Rebus in Nr. 34. — Preis-Rebus. — Podobe pa so: Die Schwerbeladenen. Orig.-Zchg. von Ernst Pessler. — Kerynia. Orig.-Zchg. von Cl. Bröinley. — Salomonisches Urtheil. Nach dem Gemälde von G. H. Boughton. — Initiale J. — Cardinal Dr. Joseph Hergenröther. — St. Johann von Nepomuk. Nach dem Wandgemälde von Max Fürst in der Kirche zu Oberaudorf am Inn. — Der Alligator. Nach dem Leben gezeichnet von G. Mötzel. — Revers der Denkmünze der Stadt Wien zum 24. April 1879. Vsako leto izide 18 snopičev, to je vsake 3 tedne eden z mnogimi podobami in oljnato brezplačno premijo „Leo XIII.“ ali pa „angeljski pozdrav“, ki je vzlasti jako krasna in se more po 24. kr. snopič prejemati v vsaki knjigarni ali pa naravnost po pošti.

Telegraafske denarne cene 9. julija.

Papirna renta 66.65 — Sreberna renta 68.35 — Zlata renta 78.30 — 1860letno državno posojilo 126.25 Bankine akcije 822 — Kreditne akcije 265.90 — London 116. — — — Cea. kr. cekini 5.49. — 20-frankov 9.22.

Denarstvene cene 8. julija.

Državni fond.	Denar.	Blago
5% avstrijska papirna renta	66.75	66.90
5% renta v srebru	65.15	67.60
4% renta v zlatu (davka prosta)	78.45	78.60
Srečke (lozi) 1854. l.	116.75	117.25
„ „ 1860. l., celi.	126.80	127.20
„ „ 1860. l., petinke	129.75	130.30
Premijski listi 1864. l.	157.—	158.—
Zemljiščne odveznice.		
Štajarske po 5%	99.75	100.50
Kranjske, koroske in primorske po 5%	96.—	—
Ogerske po 5%	86.75	86.50
Hrvške in slavonske po 5%	85.50	87.—
Sedmograške po 5%	88.—	83.75
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	832.—	834.—
Unionske banke	85.25	85.50
Kreditne akcije	251.50	251.75
Nižoavstr. eskomptne družbe	795.—	800.—
Anglo-avstr. banke	124.—	124.25
Srečke (lozi).		
Kreditne po 100 gid. a. v.	168.50	168.—
Tržaške „ 100 „ k. d.	119.—	120.—
„ „ 50 „ „ „	61.—	63.—
Budenske „ 40 gid. a. v.	38.75	39.25
Salmove „ 40 „ „ „	46.50	47.50
Palffy-jeve „ 40 „ „ „	36.—	36.50
Clary-jeve „ 40 „ „ „	37.25	37.75
St. Genois „ 40 „ „ „	37.—	39.—
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „	32.50	33.50
Waldstein-ove „ 40 „ „ „	32.—	32.—
Srebro in zlato.		
Cea. cekini	5.49	5.50
Napoleons'or	9.22	9.23